

ELS PIRATES TEATRE
presenten:

Itinerari literari
SARRIÀ
POÈTIC

www.elspiratesteatre.org

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

SARRIÀ POÈTIC

CRÈDITS

Guió Anna Maluquer i Els Pirates Teatre

Coordinació Escolars Bernat Cot

Coordinació Itineraris Maria Canelles

Dossiers Pedagògics Daniel Espresate

Direcció Artística Adrià Aubert

Equip Tècnic Enric Romaní, Maria Albadalejo

Guia i Rapsoda Anna Maluquer

Actors/actrius:

Laura Aubert

Bernat Cot

Núria Cuyàs

Llorenç González

Robert González

Laura Pau

Lluna Pintado

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

SARRIÀ POÈTIC

PRESENTACIÓ

La millor manera de conèixer i entendre els nostres poetes és retrobant el lloc on van viure, on van escriure, on es van inspirar. Sarrià és un dels llocs perfectes per fer-ho, ja que al barri hi han viscut un bon nombre de poetes i escriptors. En són exemple autors com Jacint Verdaguer, J.V. Foix, Carles Riba, Enric Casasses, Clementina Arderiu, Joan Brossa, José Agustín Goytisolo, o Joan Vinyoli. Si els seus coneixements ens són transmesos a partir de la paraula i l'acció teatral, és a dir, de l'intent de posar la paraula en moviment, el resultat esdevé captivador.

Us proposem una ruta en què diferents personatges que representen la inspiració del poeta, ens ajudaran a trobar aquells punts del barri on els autors han deixat la seva empremta. Un viatge que comença amb una reflexió dels poetes sobre el seu ofici i que ens endinsarà en la seva obra, reflex de la personalitat dels autors i del barri on van viure.

Impulsat per la Xarxa de Patrimoni Literari de Sarrià – Sant Gervasi i els Serveis Personals del Districte, aquest itinerari va ser ideat fa cinc anys per Anna Maluquer i Els Pirates Teatre.

QUI SOM?

Anna Maluquer i Ferrer (Barcelona, 1963) li agrada definir-se com a corresponsal poètica, pel que té la seva feina d'acostar la poesia a tota mena de públics. També escriu poesia (*Due poesie e tre acquetinte* i *La patètica poemàtica*, Nàpols 2005-2006) i ha col·laborat com a crítica literària a l'AVUI i en articles d'opinió a diversos setmanaris. Recita poesia en espectacles amb música ("La patètica poemàtica" amb Josep M. Cols i el Cabaret emotiu; *La pomerola o el naixement del poeta*, sobre una obra de Jacint Verdaguer amb música de Ramon Ferrer, escenografia de Joan Grau i Natàlia Arroyo i Ramon Vilar al clarinet; *El llibre d'amic*, de Joan Vinyoli amb música d'Ernest Borràs; *Ocells perduts* amb música de Joaquim Homs i poesia de Rabindranath Tagore i Paul Valéry i amb Oriol Romaní al clarinet; en el 34èencontre de la JONC i sota la direcció d'Edmon Colomer ha recitat poesia de Verdaguer i J. V. Foix en un diàleg amb composicions de Joaquim Serra, Robert Gerhard i Juli Garreta, i altres col·laboracions esporàdiques amb d'altres músics) o sense música sobre la seva poesia o la d'altres autors, essent la seva especialitat el poeta Jacint Verdaguer, del qual en condueix rutes literàries des de l'any 2000 on, a més d'explicar la vida de l'autor i la seva època, hi recita els seus versos tot passejant pels entorns del poble natal del poeta, a Folgueroles (Osona), a Sarrià i Vallvidrera i a Sant Martí del Canigó. També condueix rutes literàries sobre J. V. Foix a Sarrià; Josep Pla a Palafrugell, Verdaguer, Maragall, Apel·les Mestres i Palau i Fabre a Caldes d'Estrac i també la ruta Sarrià poètic que ofereix el Districte de Sarrià-Sant Gervasi i que realitza juntament amb el grup Els Pirates Teatre. Col·labora també amb la Big Bang Valona de Sant Pol de Mar, sota la direcció musical de Marc Egea.

Els Pirates Teatre és una companyia d'arts escèniques fundada l'any 2001, capaç d'interpretar obres de caire i format molt divers així com d'adaptar i teatralitzar textos de la literatura catalana i universal. El seu teatre és però sempre original i creatiu, amb forts vincles amb la música, i pròxim al públic. Des que es va formar el grup l'any 2001, aquest ha anat adaptant-se a cada projecte de forma flexible i els seus membres han compartit les ganes de crear i de jugar a dalt de l'escenari.

Actualment, la companyia té diverses obres en cartell, com són *Comedy Tonight*, que es representa des del més d'abril del 2010 al cafè-teatre llantiol, i dos espectacles infantils *Un viatge pel musical*, una revisió pedagògica de la història d'aquest gènere, i *l'aventura del teatre i la música*, un acostament de les arts escèniques per als més petits També té en cartell obres de Brossa, *el darrer triangle* (recull de poemes i peces del l'autor) i *la corda fluixa*, una dramàtúrgia de diversos textos d'autors com Shakespeare o Lorca.

Des de l'any 2005 representa *Teatre de carrer* de Joan Brossa i dirigit per Adrià Aubert. És un espectacle de poesia visual per representar a l'aire lliure, que s'ha pogut veure als festivals Taca d'Oli (Reus, 2008), Barribrossa (Brossa Espai Escènic, 2006 i 2007), Tempo Mutevole (Venècia, 2007), Megafon (Bochum, 2006) i EYE European Young Expressions (Düsseldorf, 2006); així com a la Sala Luz de Gas (2005).

Des de 2005 col·labora amb el Districte de Sarrià-Sant Gervasi encarregant-se de teatralitzar els itineraris literaris pel barri sota el títol *Sarrià Poètic*, guiats per Anna Maluquer, on es revisen autors com Foix, Brossa, Riba, Arderiu o Goytisolo. Fou també l'encarregada de la creació i interpretació de l'itinerari *Un volt pel Sant Feliu de Gaziell* (2007), dirigit per Llorenç González, sobre l'obra del periodista Gaziell, o *Itinerari Ruyra*, sobre aquest autor per la vila de Blanes

L'ITINERARI

1. Plaça Consell de la Vila.

Aquest és l'inici de l'itinerari. introducció sobre el barri: orígens històrics, topogràfic, orientació geogràfica, inclusió a Barcelona, etc. Es presenta, també, la poesia de Sarrià: primer es parla de Verdaguer, com a recuperador d'una llengua per a la creació poètica.

Pirates Teatre "La manera més salvatge" de Casasses.

2. Plaça de Sarrià

Església de Sarrià. Sarrià i la seva història. Patisseria Foix, es presenta el personatge J.V. Foix i la seva relació amb el barri.

3. Reina Elisenda cantonada Via Augusta, sobre el cal·ligrama.

Cal·ligrama "Catalunya " de J.V. Foix, contextualització del poeta en les avantguardes i la seva obra. Presentació de l'obra de Joan Brossa.

Pirates Teatre representa el primer acte de "Teatre de carrer. "

4. Cementiri de Sarrià.

Les tombes de J.V.Foix, Carles Riba i Clementina Arderiu.. Es parla sobre el matrimoni Riba Arderiu: els seus inicis, el Noucentisme, l'exili, la importància del món clàssic pels dos poetes, les aportacions de Riba com a intel·lectual, traductor i humanista, etc. La problemàtica de la Guerra Civil i el Franquisme per la cultura i la creació literària en català.

Es llegeix "En el dia més clar de l'any", de J.V. Foix; "la Segona elegia" de Elegies de Bierville, de Carles Riba i "Invocació als poetes" de Clementina Arderiu.

5. Biblioteca Clarà

Presentació de la Escuela de Barcelona: generació marcada per la guerra i pel Franquisme .

Presentació de José Agustín Goytisolo .

Es llegeix "El angel verde" de José Agustín Goytisolo.

6.- Plaça Joaquim Pena.

Presentació del poeta Joan Vinyoli i la seva relació amb el barri.

Es llegeix el poema " Manobre" i "Plaça Vella", de Joan Vinyoli i Pirates Teatre diu alguns fragments de la seva poesia.

7. Major de Sarrià fins a Pedró de la Creu. Fi de la ruta

Davant la casa natal de J.V. Foix, i la pastisseria original de la família, s'acaba la ruta amb una última lectura i amb un final de festa teatral i poètic.

Es llegeix el text "L'espiamonges" del llibre *Tocant a mà* de Foix. Pirates Teatre es manifesta poèticament.

BIOGRAFIA DELS AUTORS

Al llarg, de l'itinerari, l'espectador es trobarà amb poetes i escriptors que van viure i escriure al barri de Sarrià. A continuació us oferim les seves biografies.

Clementina Arderiu (Barcelona 1889 – 1976), poeta. Va ser filla d'una família d'argenters, gran amant de la lectura i la música i va publicar el seu primer poema el 1911. El 1916 es va casar amb el poeta Carles Riba, contra els desitjos familiars. Arderiu va prendre un clar compromís amb la Segona República Espanyola, fet que la va conduir a l'exili el 1939. La seva, és una poesia molt treballada on dominen temes com la fe, l'amor, l'alegria, la condició femenina o la mort, entre altres. La seva obra pot inscriure's dins del Noucentisme, igual que Carles Riba.

Joan Brossa, (Barcelona, 1919 – 1998), poeta d'una gran inquietud artística, va cultivar la poesia en les formes més variades: tradicional, avantguardista, visual, escènica, surrealista, etc. La majoria de les seves obres es troben recollides en la sèrie *Poesia rasa* (dos volums) i en el *Teatre complet* (sis volums). L'interès politico-social per això, idees com la denúncia de la violència i la manca de llibertat, l'exhortació a la solidaritat humana i l'arrelament a la terra van ser els seus eixos temàtics. Altres formes de representació més

característiques de Brossa va ser a través de poemes visuals.

J.V. Foix (Sarrià, Barcelona 1893 – Barcelona 1987) Es tracta d'un dels pocs poetes catalans emmarcats dins del moviment surrealista. Va escriure el seu primer sonet al 1906 que dedicà a una noia sarriana. Algunes de les seves obres més conegudes són *Onze nadals i un cap d'any* (1960) o *Tocant a mà* (1972), Guardonat amb el Premio Nacional de Literatura (1966), El Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1973) i el Premio de Honor de las Letras Españolas, Foix esdevé, per la seva trajectòria literària, un dels clàssics catalans

moderns.

José Agustín Goytisiolo (Barcelona, 1928 – 1999), poeta espanyol de família burgesa, fou una de les personalitats més importants de la generació dels 50 i va constitueix, junt a Barral i Gil de Biedma, un dels pilars fonamentals de l'escola poètica de Barcelona. Els seus poemes conjuguen la lírica i l'elegia amb el sarcasme i la ironia, i el sentiment amorós amb una visió crítica i política del món contemporani. Tot i que no va escriure en català, fou traductor d'autors com Pavese, Pasolini i de poetes catalans com Espriu, Vinyoli i Pere Quart, entre d'altres.

Carles Riba (Barcelona 1893 – Barcelona 1959) segurament és la figura intel·lectual més completa de la literatura moderna catalana arrel de la dedicació a tres branques literàries: l'humanisme, la poesia i la crítica. Després de la postguerra quan Riba aconsegueix la plena maduresa, possiblement arrel de la dramàtica experiència de l'exili, la seva producció esdevé completament madura. El 1916 es va casar amb la poetessa Clementina Arderiu. La seva tasca com a traductor dels clàssics és també una de les aportacions més importants a la literatura catalana.

Jacint Verdaguer (Folgueroles 1845 – Vallvidrera 1902) Autor emblemàtic de la Renaixença, la seva obra va arribar a tot el poble. Als deu anys va ingressar al seminari de Vic, on va iniciar els estudis eclesiàstics. Al 1886 viatge cap a Terra Santa, on fa un diari de les seves experiències i al 1890 va ser ordenat sacerdot. Al 1865, després de guanyar les primeres distincions en els Jocs Florals, va tirar endavant amb la composició d'un poema èpic, que anys més tard acabaria sent *l'Atlàntida*. A partir d'aquell triomf, va canviar la seva

orientació poètica cap a una poesia romànticorenaixentista.

Joan Vinyoli (Barcelona 1914 – 1984) La seva obra, inicialment vinculada al corrent simbolista, va esdevenir progressivament intensa i essencial. Des dels setze anys va treballar en una editorial, feina que va mantenir fins al 1979, any en què es va jubilar a causa d'una forta malaltia. La producció de Vinyoli va ser recollida en dos volums, *Poesia Completa* (1937 – 1975) i *Obra poètica* (1975 – 1979), als quals cal afegir els reculls posteriors, *A hores petites* (1981), *Domini màgic* i *Passeig d'aniversari* (1984). Va traduir a Rilke, un poeta que, juntament amb Riba, suposa una gran influència per a Vinyoli.

Enric Casasses (Figueres, 1951) D'una generació diferent, Enric Casasses és tractat en aquest itinerari, com un dels hereus de la literatura dels autors abans esmentats. També fill de Sarrià, Casasses recull el llegat dels autors del llarg del segle XX, per a continuar evolucionant cap a una nova literatura. Els seus espectaculars recitals han contribuït a la vivència de la poesia fora dels llibres ja que la seva poesia es caracteritza per la sonoritat. La seva obra mostra influències molt heterogènies; de la poesia medieval al surrealisme,

passant pel Renaixement i el Barroc.

ELS PIRATES TEATRE

Itinerari literari

SARRIÀ POÈTIC

CONTACTE

Direcció artística: Adrià Aubert

Producció: Bernat Cot

617 08 68 20 // 93 352 98 26

www.elspiratesteatre.org

produccio@elspiratesteatre.org

C/Trinxant 58 - 60 Baixos 2, 08026 Barcelona